

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 174/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. septembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., bytom M., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, Maďarská republika, vo veci namietaného porušenia čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 1 ods. 1 zákona č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 263 ods. 4 Trestného poriadku, práv podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a porušenia čl. 74 ods. 1 písm. a) Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 To 33/2005 z 5. mája 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2005 doručená sťažnosť J. B., bytom M., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, Maďarská republika (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s § 1 ods. 1 zákona č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o európskom zatýkacom rozkaze“), čl. 154c ústavy, základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s § 263 ods. 4 Trestného poriadku, práv podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a porušenia čl. 74 ods. 1 písm. a) Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 To 33/2005 z 5. mája 2005.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol príslušnými súdmi Maďarskej republiky uznaný vinným zo spáchania trestného činu zavinenia smrtelnej dopravnej nehody z nedbanlivosti podľa § 187 ods. 1 a ods. 2 písm. b) zákonného článku IV z roku 1978 o Trestnom zákonníku Maďarskej republiky a odsúdený na „*výkon trestu väznice na jeden rok a šesť mesiacov*“ a 31. marca 2004 bol Župným súdom Fejér v S. pod č. Szv. 60/2004/3 vydaný na sťažovateľa európsky zatýkací rozkaz.

O návrhu krajského prokurátora v Košiciach na vzatie sťažovateľa do väzby podľa § 15 zákona o európskom zatýkacom rozkaze rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. Ntc 2/04 z 29. decembra 2004, ktorým vzal sťažovateľa do väzby, ktorá začala plynúť dňom 27. decembra 2004 a súčasne konštatoval, že neboli zistené žiadne okolnosti pre odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu.

V zákonnej lehote sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu podal proti tomuto uzneseniu krajského súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 To 16/05 zo 14. februára 2005 tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol. Predmetné uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 22. februára 2005.

O vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu vydaním sťažovateľa (v tom čase vo väzbe) na výkon trestu väznice na jeden rok a šesť mesiacov do Maďarskej republiky rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. Ntc 2/04 z 22. februára 2005. V zákonom stanovenej lehote podal sťažovateľ proti tomuto uzneseniu krajského súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 To 33/05 z 5. mája 2005 tak, že rozhodnutie krajského súdu o vydaní sťažovateľa do Maďarskej republiky na výkon trestu potvrdil. Predmetné uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 31. mája 2005.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol: *„Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. Ntc 2/04-124 zo dňa 22. 2. 2005 rozhodol, že európsky zatýkací rozkaz vydaný dňa 31. 3. 2004 Župným súdom Fejer pod číslom konania Szv 60/2004/3 sa vykoná. Zároveň rozhodol, že Slovenská republika ma odovzdá na výkon trestu odňatia slobody na 1 rok a 6 mesiacov do Maďarskej republiky. Dňa 24. 2. 2005 podala moja advokátka sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach v ktorom poukázala na skutočnosť, že neovládam maďarský jazyk a teda výkon trestu v Maďarskej republike za tejto situácie by mohol značne ponížovať moju ľudskú dôstojnosť.*

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 16/2005 moju sťažnosť podanú prostredníctvom mojej advokátky dňa 14. 2. 2005 zamietol. (...)

V sťažnosti moja advokátka uviedla, že prípadný výkon trestu odňatia slobody v Maďarskej republike by ťažko pociťovali moji najbližší príbuzní, najmä moje deti, rovnako som uviedol, že neovládam maďarský jazyk a výkon trestu odňatia slobody v Maďarskej republike by pre mňa bol neprimerane prísny.

Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v konaní o prípustnosti vydania do cudziny je aj právo vyžiadanej osoby na to, aby príslušný súd (v tomto prípade najvyšší súd ako sťažnostný súd rozhodujúci o sťažnosti proti uzneseniam o vydávacej väzbe

a prípustnosti vydania) svoje rozhodnutie, ktorým zamietol sťažnosť proti prvostupňovému rozhodnutiu (rozhodnutiam), zrozumiteľne a jasne odôvodnil a vyrovnal sa s námietkami uplatnenými v opravnom prostriedku.

Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažnostný súd sa nevyrovnal so všetkými mojimi námietkami napr. ani s tým, že moje vydanie by ťažko pociťovali moji príbuzní, čím došlo k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy SR čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podľa článku 48 ods. 2 ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Mám zato, že v mojom prípade sa malo aplikovať ustanovenie § 263 ods. 4 Tr. por. podľa ktorého v neprítomnosti obžalovaného, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, možno verejné zasadnutie odvolacieho súdu konať len vtedy, ak obžalovaný výslovne vyhlási, že sa účasti na verejnom zasadnutí vzdáva.

V prípade, že by sa moja vec prerokovala na najvyššom súde za mojej prítomnosti, namietať by som všetky skutočnosti, ktoré sú uvedené v tejto mojej sťažnosti. V dôsledku mojej neprítomnosti na konaní najvyššieho súdu som bol zbavený práva namietať hore uvedené skutočnosti, čím došlo k porušeniu článku 48 ods. 2 ústavy SR.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol tak, že:

„uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 To 33/2005 zo dňa 5. 5. 2005 došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa ustanovených čl. 7 ods. 5 v spojení s ustanovením § 1 ods.1 zákona č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 v spojení s ustanovením § 263 ods. 4 Tr. por., čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky, ako aj k porušeniu práv ustanovených čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 74 odseku 1 písm. a) zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave

právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach publikovanej pod č. 63/1990 Zb.

Zároveň ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané zadostučinenie vo výške 520.000 Sk.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (m. m. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 236/03, IV. ÚS 158/04) a jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd a nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (m. m. IV. ÚS 237/04).

Ústavný súd zistil, že najvyšší súd rozhodol o vykonaní európskeho zatýkacieho rozkazu (potvrdením uznesenia krajského súdu) uznesením sp. zn. 3 To 33/05 z 5. mája 2005, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 31. mája 2005, a nie uznesením sp. zn. 1 To 16/05 zo 14. februára 2005, ako to v odôvodnení svojej sťažnosti uvádza sťažovateľ. Uznesením sp. zn. 1 To 16/05 zo 14. februára 2005, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 22. februára 2004, najvyšší súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu o jeho vzatí do väzby. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že kým sťažovateľ v petite sťažnosti namieta porušenie ním označených práv, ako aj zmluvných a zákonných ustanovení uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 To 33/05 z 5. mája 2005, svoje závery v sťažnosti odôvodňuje uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 16/05 zo 14. februára 2005.

Ústavný súd ďalej zistil, že uznesenie najvyššieho súdu, ktoré najvyšší súd vyhlásil ako súd druhého stupňa pod sp. zn. 1 To 16/05, bolo vyhlásené 14. februára 2005, a teda týmto dňom sa stalo právoplatným aj vykonateľným (uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 22. februára 2005). Rovnako uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 To 33/05 sa stalo právoplatným a vykonateľným dňom jeho vyhlásenia 5. mája 2005. Toto uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 31. mája 2005. Ústavný súd z otláčku pečiatky na obálke

podanej sťažnosti ústavnému súdu zistil, že sťažnosť sťažovateľa bola podaná na poštu 11. augusta 2005 a doručená ústavnému súdu 15. augusta 2005.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že lehota stanovená pre tento druh konania (dva mesiace od právoplatnosti rozhodnutia) pred ústavným súdom nebola zachovaná, sťažovateľovi bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, než podal sťažnosť ústavnému súdu (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde), a to aj v prípade, ak by rozhodným okamihom na počítanie lehoty bolo doručenie preskúmaných rozhodnutí. Vzhľadom na uvedené ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť ako oneskorene podanú odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2005